

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výkon věřitelských práv ve vztahu ke schůzi věřitelů

Tento článek shrnuje základní přehled práv přihlášených věřitelů, která tito mohou vykonávat v insolvenčním řízení svého dlužníka a která se týkají schůzí věřitelů. Je zaměřen na insolvenční řízení právnických osob – podnikatelů (konkurs a reorganizace), neřeší odchylky možné pouze u oddlužení. Zároveň se s ohledem na rozsáhlost problematiky nejedná o přehled úplný, může však sloužit jako prvotní seznam toho, na co by neměl věřitel, který se chystá na schůzi věřitelů svého dlužníka, zapomenout.

Co je schůze věřitelů?

Schůze věřitelů je nejvyšším věřitelským orgánem dlužníka v rámci jeho insolvenčního řízení. Právní úprava je obsažena zejména v ustanoveních § 46 až 55 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákona), ve znění pozdějších předpisů („**InsZ**“).

GLATZOVA & Co.

Laicky řečeno se jedná o soudem řízené shromáždění věřitelů dlužníka v rámci jeho insolvenčního řízení. Nepřekvapí proto, že právo zúčastnit se schůze věřitelů má každý přihlášený věřitel, a to i když byla jeho pohledávka popřena (§ 47 odst. 2 InsZ). Mimo jiné proto, že schůzi věřitelů svolává a řídí soud, považuje se v judikatuře za zvláštní druh soudního jednání.^[1] Je tedy dle našeho názoru na místě přiměřeně aplikovat ustanovení § 116 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a za tam uvedených podmínek umožnit na schůzích věřitelů účast veřejnosti, tedy i zaměstnancům, ještě nepřihlášeným věřitelům či věřitelům pohledávek za majetkovou podstatou (postavenými na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou), zájemcům o nabytí majetku z majetkové podstaty, zástupcům médií a vlastně komukoliv dalšímu.^[2] To ale nebrání vyloučení účasti veřejnosti na celou či příslušnou část schůze věřitelů např. tehdy, budou-li se na ní probírat informace spadající do obchodního tajemství dlužníka, a to obzvlášť v případě, když se bude jednat o dlužníka v reorganizaci. S ohledem na výše uvedené si tak účastníci schůze věřitelů můžou s vědomím soudce (tedy i bez jeho souhlasu) pořizovat zvukový záznam.^[3]

Pravomoci schůze věřitelů jsou různé a není cílem tohoto článku je všechny vyjmenovat ani je dopodrobna rozebírat. Na některé z nich bude poukázáno níže v souvislosti s výkladem o schůzi věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku.

Svolání schůze věřitelů

Schůzi věřitelů vždy svolává insolvenční soud, a to buď z vlastní iniciativy nebo na návrh oprávněných subjektů (§ 47 odst. 1 InsZ). Z hlediska předmětu tohoto článku je důležité zdůraznit, že za takové oprávněné subjekty se považují za určitých podmínek i přihlášení věřitelé – to v případě, že o svolání požádají alespoň dva věřitelé, jejichž pohledávky počítané podle jejich výše (§ 49 odst. 1 InsZ) činí alespoň 10 % přihlášených pohledávek. V takovém případě insolvenční soud schůzi věřitelů svolat musí, a to tak, aby se konala do 30 dnů poté, co byl o její svolání požádán, nenavrhuje-li

příslušní věřitelé pozdější termín konání.

Toto právo je však vhodné využívat pouze ve skutečně odůvodněných případech. Dle § 48 odst. 3 InsZ totiž platí, že věřitel, který opakovaně nedůvodně podal návrh na svolání schůze věřitelů musí uhradit ostatním věřitelům na jejich žádost náklady, které jim vnikly v souvislosti s účastí na schůzi. Ustálenou judikaturu k výkladu spojení „opakovaně nedůvodně“ autor tohoto článku nezná, dle odborné literatury však plyne, že věřitelé mají nárok na náhradu nákladů pouze v takovém případě, kdy se na návrh jiného, pokaždé stejného věřitele koná alespoň dvakrát schůze věřitelů, kdy na každé z takto konaných schůzích dojde k zamítnutí jednoho a téhož návrhu.[\[4\]](#)

Schůze věřitelů svolaná rozhodnutím o úpadku

Jak bylo zmíněno výše, pravomoci schůze věřitelů vymezujeme demonstrativně na příkladu schůze věřitelů svolené rozhodnutím o úpadku. Tu je insolvenční soud povinen svolat do tří měsíců od rozhodnutí o úpadku, ne však dříve než sedm dnů od uplynutí lhůty k přihlašování pohledávek (§ 137 InsZ), která u tuzemských věřitelů činí dva měsíce od rozhodnutí o úpadku (§ 136 odst. 2 písm. d) InsZ). Zpravidla ji svolává tak, aby se konala hned po přezkumném jednání.

Schůze věřitelů svolaná rozhodnutím o úpadku může:

- přijmout usnesení o způsobu řešení úpadku (§ 149 až § 151 InsZ), je-li přípustná reorganizace (§ 316 InsZ), která ještě nebyla povolena jako předjednaná dle § 148 odst. 2 InsZ;
- odvolat insolvenčního správce a ustanovit nového – potřebná je nadpoloviční většina všech věřitelů počítaná podle přihlášených pohledávek s právem hlasu (§ 29 InsZ);[\[5\]](#)
- v případě, že předtím rozhodla o způsobu řešení úpadku reorganizací, nebo když rozhodla o způsobu řešení úpadku konkurzem a současně doporučila zpeněžení majetkové podstaty (podniku dlužníka) jedinou smlouvou (§ 290 InsZ), určit osobu znalce k ocenění majetkové podstaty – potřebná je dvoutřetinová většina přítomných věřitelů s právem hlasu (§ 153 odst. 2 InsZ);
- udělovat doporučení pro další postup insolvenčního správce v konkurzu (§ 282 odst. 1 InsZ);
- ponechat ve funkci prozatímní věřitelský výbor, kdy jeho členové se stanou členy věřitelského výboru (§ 62 odst. 2 InsZ), jinak volí nový věřitelský výbor (§ 56 a 57 InsZ);
- byla-li povolena předjednaná reorganizace dle § 148 odst. 2 InsZ, rovnou schválit znalecký posudek k ocenění majetkové podstaty, jinak tak učiní na samostatné schůzi věřitelů (§ 155 InsZ);
- byla-li povolena reorganizace, rozhodnout o odnětí přednostního práva dlužníka sestavit reorganizační plán (§ 339 odst. 3 InsZ);
- rozhodnout o odchylkách v případě nepatrného konkursu (§ 315 InsZ);
- atrahovat si působnost věřitelského výboru – potřebná je dvoutřetinová většina přítomných věřitelů s právem hlasu (§ 46 odst. 2 InsZ).

Některé z výše uvedených pravomocí lze vykonávat i na jiných, než jen na schůzi věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku (odvolání a volba věřitelského výboru, schválení znaleckého posudku k ocenění majetkové podstaty, rozhodnutí o odchylkách v případě nepatrného konkursu, atrakce působnosti věřitelského výboru). Další schůze věřitelů pak můžou v závislosti na způsobu řešení úpadku např. přijmout reorganizační plán (§ 344 InsZ) či udělit souhlas členu nebo náhradníku členu věřitelského výboru s nabytím majetku z majetkové podstaty (§ 295 odst. 2 písm. f) InsZ).

Hlasování na schůzích věřitelů

Každá schůze věřitelů začíná zpravidla rozhodováním o hlasovacích právech věřitelů.

Obecně mají přihlášení věřitelé 1 hlas na 1 Kč své pohledávky, která nebyla popřena insolvenčním správcem (§ 49 InsZ). Z tohoto pravidla však existuje několik výjimek:

- u popřených pohledávek, pohledávek vázaných na splnění podmínky či dosud nepřezkoumaných pohledávek se jejich věřitelé mohou domáhat, aby jim přiznal hlasovací práva soud (§ 52 odst. 2 InsZ),[\[6\]](#) ve vztahu k popřeným pohledávkám navíc i schůze věřitelů (§ 51 odst. 1 InsZ)
- i věřitelé s hlasovacími právy mohou mít zakázáno hlasovat, a to: (a) v zákonem stanovených případech - např. tvoří koncern s dlužníkem, jsou mu osobou blízkou, nabývají majetek z majetkové podstaty (§ 53 odst. 1 až 3 InsZ)[\[7\]](#) nebo (b) na základě rozhodnutí soudu z důvodu hodných zvláštního zřetele, vyžaduje-li to ochrana společného zájmu věřitelů a hrozí-li střet zájmů, na návrh jiného věřitele nebo dlužníka (§ 53 odst. 5 InsZ).

Proti rozhodnutí o hlasovacím právu se nelze odvolat samostatně, pouze spolu s odvoláním proti usnesení insolvenčního soudu, které bylo závislé na rozhodnutí o hlasovacím právu věřitelů, je-li proti takovému usnesení vůbec odvolání přípustné (§ 52 odst. 4 InsZ). Není-li odvolání přípustné, v úvahu přichází ústavní stížnost.[\[8\]](#)

O některých záležitostech se na schůzích věřitelů hlasuje (a) separátně ve skupině zajištěných a separátně ve skupině nezajištěných věřitelů - např. o řešení úpadku reorganizací (§ 151 InsZ)[\[9\]](#), odvolání a jmenování členů věřitelského výboru (§ 57 InsZ) a o některých záležitostech se hlasuje (b) bez rozlišování na zajištěné a nezajištěné věřitele -např. o odvolání insolvenčního správce (§ 29 InsZ), o schválení znaleckého posudku k ocenění majetkové podstaty (§ 155 InsZ). O reorganizačním plánu se hlasuje po skupinách jím určených (§ 347 InsZ).

Usnesení přijatá na schůzi věřitelů však může insolvenční soud kromě zákonem stanovených případů zrušit.[\[10\]](#) Může tak učinit na návrh věřitele, který hlasoval proti usnesení přijatému schůzi věřitelů nebo insolvenčního správce, a to pouze do konce předmětné schůze věřitelů, pokud takové usnesení odporuje společnému zájmu věřitelů (§ 54 odst. 1 InsZ):

- Pokud soud takovému návrhu vyhoví, může se proti jeho zrušujícímu usnesení odvolat věřitel, který hlasoval pro přijetí příslušného usnesení schůze věřitelů, avšak jen do skončení schůze věřitelů, ideálně hned po vyhlášení usnesení, že usnesení schůze věřitelů se ruší. Doporučujeme se odvolat výslovně, protože insolvenční soud se příslušných věřitelů musí ptát pouze na to, zda se práva na odvolání vzdávají a negativní odpověď (nevzdání se práva na odvolání) automaticky neznamená, že věřitel odvolání podává (§ 55 odst. 1 a 3 InsZ). Spolu odvoláním doporučujeme soud požádat o lhůtu k písemnému zdůvodnění odvolání, kdy lhůta 15 dnů se nám jeví obecně jako přiměřená (jedná se o standardní lhůtu k podání odvolání v civilním procesu).
- Pokud soud návrh na zrušení usnesení schůze věřitelů zamítne, postupuje se obdobně s tím rozdílem, že odvolat se pak může ten subjekt (věřitel nebo insolvenční správce), který zrušení předmětného usnesení navrhol (§ 55 odst. 2 a 3 InsZ).

Mgr. Bc. Juraj Juhás,
advokát

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

[1] Viz. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 29 NSČR 63/2011.

[2] Ke stejnému závěru dospěli i jiní autoři, viz. např. HÁSOVÁ, J. MORAVEC, T. *Insolvenční řízení*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 17 nebo MARŠÍKOVÁ J. a kol. *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. vyd. Praha: Leges, 2014, s. 103. Ve starší literatuře se ale objevovaly i opačné názory – srov. např. ZELENKA, J. a kol. *Insolvenční zákon (zákon č. 182/2006 Sb.)*. Poznámkové vydání s důvodovou zprávou a nařízením Rady ES 1346/2000. Praha: Linde Praha a.s., 2007, s. 100.

[3] Viz ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů: „Uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy a pořizovat obrazové záznamy v průběhu soudního jednání lze jen s předchozím souhlasem předsedy senátu nebo samosoudce. S vědomím předsedy senátu nebo samosoudce lze pořizovat zvukové záznamy; kdyby způsob jejich provádění mohl narušit průběh nebo důstojnost jednání, může předseda senátu nebo samosoudce jejich pořizování zakázat.“

[4] Viz. HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T., a kol. *Insolvenční zákon*, 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 168-174. nebo SPRINZ, P., JIRMÁSEK, T., ŘEHÁČEK, O., VRBA, M., ZOUBEK, H. a kol. *Insolvenční zákon. Komentář*. 1. vydání. Praha: C H. Beck, 2019, s. 138.

[5] To platí v případě, že se jedná o schůzi nejbližší následující po přezkumném jednání (zpravidla tomu tak je).

[6] Ve vztahu k návrhům na přiznání hlasovacích práv k popřeným (podmíněným a dosud nepřezkoumaným) pohledávkám si autor dovolí v podrobnostech odkázat na svůj starší článek – JUHÁS, J. *Návrh na přiznání hlasovacích práv popřenému věřiteli*. E-pravo, 25.1.2018. K dispozici >>> [zde](#).

[7] I těmto věřitelům však může soud z důvodu hodných zvláštního zřetele na jejich návrh umožnit hlasovat (§ 52 odst. 4 InsZ).

[8] Viz např. nález Ústavního soudu ze dne 26. června 2014, sp. zn. III. ÚS 1824/13, nález ze dne 3. září 2012 sp. zn. IV. ÚS 2372/11 nebo nález ze dne 15. dubna 2014 sp. zn. IV. ÚS 3112/13.

[9] V tomto ustanovení je ale možnost přijmout usnesení o způsobu řešení úpadku reorganizací alternativně také tehdy, když pro tento návrhu hlasuje 90 % přítomných věřitelů bez ohledu na

zajištění.

[10] Ustanovení § 54 odst. 1 InsZ výslovně zmiňuje usnesení o odvolání insolvenčního správce (§ 29 odst. 1 InsZ), usnesení o přiznání hlasovacích práv popřeny věřitelům (§ 51 odst. 1 InsZ), usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníka (§ 150 InsZ), přijetí reorganizačního plánu (§ 348 a 349 InsZ - zde však InsZ obsahuje zvláštní úpravu možnosti neschválení reorganizačního plánu) nebo o způsobu oddlužení (§ 399 InsZ). Tento výčet však není taxativní a insolvenční zákon může obsahovat v dalších otázkách zvláštní úpravu (viz SPRINZ, P., JIRMÁSEK, T., ŘEHÁČEK, O., VRBA, M., ZOUBEK, H. a kol. *Opus citatum*, s. 145).

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)